

UNHCR

Агентство ООН у справах біженців

ВПО ТА ПОСТРАЖДАЛІ ВІД КОНФЛІКТУ ОСОБИ ДАЙДЖЕСТ ЗА ЖОВТЕНЬ 2017

2969 консультацій було надано

1980 бенефіціарів отримали первинну юридичну допомогу

586 справ знаходиться на розгляді у судах

СУДОВІ СПРАВИ ЗА ВИДАМИ ЗВЕРНЕНЬ:

1846 осіб отримали інформацію щодо різних аспектів захисту

476 моніторингових визитів

68 осіб з особливими потребами отримали індивідуальну допомогу

ГОЛОВНЕ

- 20 жовтня відбулася невдала спроба відкрити контрольний-пропускний пункт в'їзду «Золоте» (КПВВ) у Луганській області для перетину лінії зіткнення в бік неконтрольованої Урядом України території (НКУУТ). Попри те, що з боку контрольованої Урядом України території (КУУТ) КПВВ функціонував, з боку НКУУ він відкритий не був, ймовірно, через неготовність інфраструктури.

- Неправильне тлумачення розпорядження Кабінету Міністрів №1085 та обмеження, які він містить, продовжують перешкоджати особам, які перемістилися із населених пунктів вздовж лінії зіткнення, у реєстрації їх як ВПО та в отриманні ними адресної допомоги або пенсії.

- Два важливих рішення було ухвалено Вищим адміністративним судом України, якими можуть у майбутньому керуватися місцеві суди під час розгляду подібних справ щодо призупинення соціальних виплат. В одному випадку Суд визнав, що ВПО, який має у власності житло на контрольованій території поряд з лінією зіткнення, не повинен повертати УСЗН раніше отриману адресну допомогу.

- Президентом України було подано до Верховної ради проект Закону України «Про особливості державної політики із забезпечення державного суверенітету України над тимчасово окупованими територіями в Донецькій та Луганській областях». У разі схвалення законопроект значно погіршить правозахисну ситуацію для осіб, постраждалих від конфлікту.

- Міністерство з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо

переміщених осіб України проведе громадські публічні обговорення проекту розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Стратегії інтеграції внутрішньо переміщених осіб та впровадження довгострокових рішень щодо внутрішнього переміщення на період до 2020 року».

- У середині жовтня проблеми з роботою веб-сайту Служби безпеки України (СБУ) викликали величезні затримки в обробці заявок на подовження дозволів на перетин лінії зіткнення. Сайт відновив роботу 26 жовтня.

- З наближенням холодного сезону кількість проблем зростає. У колективних центрах, крім високих витрат на комунальні послуги та боргів, нагальними стають питання готовності до зими. Так, у декількох центрах є проблеми з опаленням.

- Місцеві вибори у 201 новобраній громаді відбулися 29 жовтня без участі ВПО, оскільки не було прийнято жодних законодавчих змін, які б дозволили переселенцям голосувати на місцевих виборах.

РЕЄСТРАЦІЯ ТА ДОКУМЕНТАЦІЯ ВПО

Загальна кількість офіційно зареєстрованих переселенців продовжує неухильно зростати (1 604 059 станом на 23 жовтня проти 1 580 646 станом на 24 липня). Зростання зумовлено, насамперед, перереєстрацією ВПО, чії довідки були скасовані, реєстрацією пенсіонерів після вступу в силу пенсійної реформи, а також міграцією ВПО між містами через працевлаштування, житло, транспортні питання та доступ до послуг.

Реєстрація ВПО залишається актуальним питанням, головним чином, тому, що для реєстрації деякі УСЗН вимагають додаткові документи, не зазначені у законодавстві, на-

приклад, вимагають копію паспорта орендодавця, довідку від сільської ради, квитанції про оплату комунальних платежів тощо. БФ «Право на захист» продовжує фіксувати випадки, коли УСЗН відмовляються реєструвати ВПО з НКУУТ, назви яких не має у додатку до розпорядження Кабміну №1085.

У деяких відділеннях Міграційної служби порушується процедура відновлення чи заміни паспорта. Через високу кількість заявників та недостатню людську та технічну спроможність, тривалість очікування на отримання паспорта громадянина України для виїзду за кордон становить орієнтовно 2 місяці.

Ця публікація була розроблена за підтримки Агентства ООН у справах біженців (UNHCR) в рамках проекту «Адвокація та правова допомога ВПО»

СОЦІАЛЬНІ ВИПЛАТИ ТА / АБО ПЕНСІЇ

Виплата соціальних пільг та пенсій залишається головною проблемою для ВПО, які зверталися до співробітників БФ «Право на захист». Хоча кількість бенефіціарів, які звертаються за допомогою щодо надання первинної правової допомоги, залишається практично однаковою, більше людей звернулося за вторинною правовою допомогою (93% у жовтні у порівнянні з 80% у вересні). Основні причини проблем, виявлених під час моніторингу, залишаються незмінними: зв'язок соціальних / пенсійних виплат з реєстрацією ВПО та пов'язані з цим обтяжувальні механізми перевірки ВПО, часті зміни в законодавстві, відсутність єдиних інструкцій та процедур, некомпетентність / дезорганізація працівників державних установ та Ощадбанку, а також відсутність координації між установами.

УСЗН продовжують відмовляти у наданні адресної допомоги переселенцям з населених пунктів, що не вказані у додатку до розпорядження №1085, але адміністративно підпорядковані населеним пунктам, включеним до додатка. Ситуація з виплатою пенсій ВПО, які мають власне житло на КУУТ або мають реєстрацію на фактичному місці їхнього проживання на КУУТ і відмовляються від статусу ВПО, залишається складною. Здебільшого управління Пенсійного фонду продовжують відмовляти таким особам у поновленні пенсій.

Практика ПФУ щодо відмови платити заборгованість із пенсій продовжується і під час відновлення виплат. Такі справи вирішуються через суди. Порушення продовжуються під час фізичної ідентифікації пенсіонерів-ВПО у відділеннях Ощадбанку. У деяких філіалах співробітники банку висувають додаткові вимоги, включно з вимогою надати копії паспорта та / або ідентифікаційного коду платника податків, фотографування ВПО з написаним на аркуші паперу ПІН-кодом до платіжної картки, фотографування переселенців з паспортами на персональні телефони. У ряді відділень Ощадбанку для проходження ФІ нав'язують платні операції: страхування особи, зміну ПІН-кодів, плату за «фізичну ідентифікацію», комісійні за зняття готівки тощо.

Здебільшого представники підрозділів УСЗН, ПФУ та Ощадбанку стверджують, що вони отримали інструкції, пов'язані з виконанням Постанови №689, лише наприкінці жовтня. Водночас, практика їхнього впровадження різниться. Зокрема, розбіжності стосуються процедур перерахунку адресної допомоги та зняття готівки з пенсійних карт ВПО у банкоматах, які не належать Ощадбанку. Що стосується останнього, то інформація про банки, де ВПО можуть зняти гроші з пенсійних рахунків Ощадбанку без додаткових комісій, була оприлюднена банком лише після офіційного запиту БФ «Право на захист».

ДОСТУП ДО ПРИЙНЯТНОГО ЖИТЛА

Міністерство з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України опублікувало для громадського публічного обговорення проект розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Стратегії інтеграції внутрішньо переміщених осіб та впровадження довгострокових рішень щодо внутрішнього переміщення на період до 2020 року». Стратегія зосереджена на вирішенні основних системних проблем у сфері інтеграції внутрішньо переміщених осіб, впровадженні довгострокових рішень щодо внутрішнього переміщення та забезпеченні реалізації та захисту прав ВПО з урахуванням інтересів приймаючих громад та містить в собі декілька основних проблемних напрямків, які потребують вирішення, а саме:

- спрощення процедури реалізації та захисту майнових прав внутрішньо переміщених осіб;
- подолання бар'єрів у доступі внутрішньо переміщених осіб до засобів існування і у реалізації їх прав на освіту та медичне обслуговування;
- підтримка приймаючих громад в процесі інтеграції ВПО.

Щодо прав власності, стратегія пропонує вжити відповідних заходів для забезпечення реституції нерухомого майна внутрішньо переміщених осіб на НКУУТ. Запропоновано також впровадження механізмів перевірки права власності на нерухомість та документування.

СВОБОДА ПЕРЕСУВАННЯ

Кількість людей, що перетинають КПВВ, залишається високою. Так, найбільш завантаженими були КПВВ «Мар'їнка» та «Станиця Луганська», найменш завантаженим - КПВВ «Гнупове». Довгі черги в обох напрямках (до 2000 осіб) спостерігалися на КПВВ «Станиця Луганська». Випадки додаткових вимог щодо транспортування харчових продуктів під час перетину були виявлені 20 жовтня на КПВВ «Майорське». Так, від осіб, які прямували через КПВВ в бік НКУУТ, вимагали розрізати наявні у них ковбасу та сир, щоб довести, що вони не везуть ці продукти для подальшого продажу.

Зміст матеріалу є виключно відповідальністю БФ «Право на захист» та не може використовуватися, щоб відобразити точку зору Агентства ООН у справах біженців (UNHCR)

КПВВ «Майорське»

БФ «Право на захист» у партнерстві з HIAS – це українська некомерційна організація, яка займається захистом прав людини вразливих категорій мігрантів – біженців, вимушених переселенців, осіб без громадянства та осіб, які перебувають під ризиком безгромадянства та без документів

Більше інформації на нашому сайті:
r2p.org.ua

Якщо маєте питання, будь ласка, звертайтеся:

e-mail: pr@r2p.org.ua

Ми у соц. мережах:

Facebook: [right2protection](https://www.facebook.com/right2protection)

Twitter: [R2Protection](https://twitter.com/R2Protection)

Щоб отримати правову допомогу, будь ласка, напишіть нам на e-mail: vpl.pravo@r2p.org.ua або зателефонуйте на гарячу лінію (пн-пт 9:00-18:00):
+38 (098) 597 64 72
+38 (099) 507 50 90
+38 (063) 496 80 88